

Bijlage 1: Definities en omschrijving begrippen

Activeren

Het op de balans presenteren van de financiële waarde van het aangeschafte of vervaardigde kapitaalgoed met meerjarig nut dat vanaf dat moment als bezitting kan worden beschouwd (bron: notitie materiële vaste activa, Commissie BBV)

(Vast) actief

Een actief is een uit het verleden voortgekomen middel, waarover de gemeente beschikkingsmacht heeft. Het actief heeft de potentie tot een bijdrage in het genereren van middelen.

Het bijvoeglijk naamwoord “vast” is toegevoegd om aan te geven dat het nut of de bijdrage een meerjarig karakter heeft. Vlottende (kortlopende) activa hebben een “looptijd” van korter dan één jaar.

Onderhoudsactiviteiten vallen niet onder materiële vaste activa, aangezien door onderhoud aan een “object” geen langere economische levensduur wordt gerealiseerd. Dit geldt voor klein en voor groot onderhoud.

Afschrijven

Het volgens bedrijfseconomisch en maatschappelijk aanvaarde regels weergeven van de waardeverandering van het actief, gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur van een actief.

Annuitaire afschrijving:

Het totaal bedrag aan rente en afschrijving is een jaarlijks gelijk bedrag. De rentecomponent wordt berekend over de boekwaarde. De rentecomponent wordt jaarlijks kleiner, waardoor de afschrijvingscomponent jaarlijks groter wordt.

Componentenregeling (bron: commissie BBV, R. Hogendorf):

Verschillende samengestelde delen van een materieel vast actief, die afzonderlijk vervangen kunnen worden, worden per onderdeel afgeschreven op basis van de individuele waardevermindering van die delen. Per deel kan de technisch en economische levensduur verschillen. Voorbeeld: bij het aanleggen van Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) worden wegen, bushaltes, groen en verlichting aangepakt. Alle componenten kennen een eigen levensduur en worden dan ook afzonderlijk afgeschreven.

Faciliterend grondbeleid

Bij faciliterend grondbeleid heeft de gemeente zelf geen grond in haar bezit en voert niet zelf de grondexploitatie, maar dit gebeurt door een private ontwikkelaar. De kosten die de gemeente maakt worden in dat geval verhaald op de private partijen.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa hebben betrekking op financiële kapitaalgoederen zoals deelnemingen in andere ondernemingen, beleggingen in vastgoed of effecten, hypotheken, leningen op schuldbekentenis, bancaire kredietverlening, en zaken als vorderingen die op lange termijn aan derden (anders dan uit hoofde van een kapitaaldeelname) ter beschikking zijn gesteld. (bron: CBS)

Grondexploitaties

Grondexploitaties zijn gronden die zich in het transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd.

Investering:

Een investering is het vastleggen van vermogen in een object waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. We maken onderscheid in investeringen economisch nut, maatschappelijk nut en grondexploitaties.

Investeringen Economisch nut:

Investeringen in economisch nut zijn investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid om middelen te verwerven. Er is een verkoopwaarde, zoals dienstauto's en gebouwen. Ook investeringen waar tarieven voor gelden, zoals riolen, worden als economisch nut beschouwd.

Investeringen Maatschappelijk nut:

Investeringen in Maatschappelijk Nut zijn investeringen die niet verhandelbaar zijn. Dat wil zeggen dat de investering niet verkoopbaar is, omdat het bijvoorbeeld in de openbare ruimte is geplaatst, zoals wegen of groen.

Investeringen in grondexploitaties:

Grondexploitaties worden gezien als investeringen die zichzelf moeten terug verdienen door de toekomstige opbrengst van grondverkopen.

Krediet:

Een krediet is een specifiek eenmalig toegekend budget, bedoeld voor investeringen, grondverwerving of voorbereiding van investeringen.

Lineaire afschrijving:

Jaarlijks wordt een gelijk bedrag afgeschreven.

Materiële en immateriële vaste activa

Materiële activa hebben een fysieke gedaante (materie). Immateriële activa hebben dit niet (bijvoorbeeld verworven rechten of onderzoekskosten behorend bij een bepaald actief).

Onderhoudsprojecten

Een onderhoudsproject is een project in de openbare ruimte die niet leidt tot levensduurverlenging van een object. Onderhoud is wel een belangrijke activiteit om de functionaliteit van een object in stand te houden. Een voorbeeld is het onderhouden van bomen (snoeien), zodat bomen gezond blijven.

Overige projecten

De wet BBV noemt nog andere categorieën die niet als investering worden beschouwd. Zo zijn projecten voor bodemsanering geen investeringen. Ook administratieve projecten worden niet als investering gezien, omdat hier geen sprake is van een object. Als laatste worden investeringen die volledig uit bijdragen derden worden gedekt wel als investering gezien, maar geactiveerd op 0. Er is eigenlijk geen sprake van een investering voor de gemeente. Hier valt te denken aan luchtkwaliteit.

Project:

Een project is een proces waarbij binnen bepaalde kaders wordt toegewerkt naar een gesteld doel. Het is per definitie eenmalig en wordt gekenmerkt door een beperkt tijdsbestek, waarbinnen de gestelde doelen behaald dienen te worden.

Raamkrediet:

Een raamkrediet is een eenmalig toegekend budget voor een aantal investeringen, grondverwervingen of voorbereidingen met een specifiek doel. De besteding van het raamkrediet binnen het gestelde doel is gemandateerd aan het college.

Verkrijgingsprijs

De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten

Vervaardigingsprijs

De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts een redelijk deel van de indirecte kosten worden opgenomen en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend.

Vervangingsinvesteringen

Investeringen ten behoeve van de vervanging van een bestaand actief als gevolg van economische veroudering of slijtage.

Waarderen

De waarde die wordt toegekend aan het geactiveerde kapitaalgoed c.q. de investering op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Bijlage 2: Relevante artikelen uit het BBV

Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten Geldend van 14-04-2016 t/m heden

---

Titel 4.5. De balans en de toelichting

Paragraaf 4.5.3. Vaste activa

Artikel 33

Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

Artikel 34

In de balans worden onder de immateriële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- b. kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- c. bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Artikel 35

1. In de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:
  - a. investeringen met een economisch nut;
  - b. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
  - c. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.
2. Van de materiële vaste activa wordt aangegeven welke in erfpacht zijn uitgegeven.

Artikel 36

In de balans worden onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. kapitaalverstrekingen aan:
  1. deelnemingen;
  2. gemeenschappelijke regelingen;
  3. overige verbonden partijen;
- b. leningen aan:
  1. openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
  2. woningbouwcorporaties;
  3. deelnemingen;
  4. overige verbonden partijen;
- c. overige langlopende leningen;
- d. uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Paragraaf 4.5.7. Toelichting op de balans

Artikel 51

In de toelichting op de balans wordt aangegeven volgens welke methoden de afschrijvingen worden berekend.

Artikel 52

1. In de toelichting op de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:
  - a. gronden en terreinen;
  - b. woonruimten;
  - c. bedrijfsgebouwen;
  - d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
  - e. vervoermiddelen;
  - f. machines, apparaten en installaties;
  - g. overige materiële vaste activa.
2. In de toelichting op de balans wordt het verloop van de activa, als bedoeld in het eerste lid, gedurende het begrotingsjaar, in een sluitend overzicht weergegeven. Daaruit blijken, voor zover van toepassing:
  - a. de boekwaarde aan het begin van het begrotingsjaar;
  - b. de investeringen of desinvesteringen;
  - c. de afschrijvingen;
  - d. bijdragen van derden direct gerelateerd aan een actief;
  - e. afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen;
  - f. de boekwaarde aan het einde van het begrotingsjaar.

Hoofdstuk V. Waardering, activeren en afschrijven

Artikel 59

1. Alle investeringen worden geactiveerd.
2. In afwijking van het eerste lid worden kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde niet geactiveerd.

Artikel 60

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief kunnen worden geactiveerd indien:

- a. het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- b. de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;
- c. het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren en;
- d. de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Artikel 61

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd, indien:

- a. er sprake is van een investering door een derde;
- b. de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- c. de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
- d. de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de provincie onderscheidenlijk gemeente anders recht kan doen gelden op de activa

die samenhangen met de investering.

Artikel 62

1. Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd.
2. In afwijking van het eerste lid worden de bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief op de waardering daarvan in mindering gebracht.
3. In afwijking van het eerste lid moeten de voorzieningen, bedoeld in artikel 44, eerste lid, onder d, in mindering gebracht worden op de investeringen, bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Artikel 63

1. Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
2. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.
3. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.
4. Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.
5. Van activa waarvan de bestemming verandert, wordt de actuele waarde van de nieuwe bestemming in de toelichting op de balans opgenomen.
6. In afwijking van het eerste lid is waardering tegen actuele waarde toegestaan voor de activa van de Nazorgfondsen bedoeld in artikel 15.47 van de Wet milieubeheer.
7. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.
8. Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de boekwaarde van leningen en vorderingen verrekend.

Artikel 64

1. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.
2. Slechts om gegronde redenen mogen de afschrijvingen geschieden op andere grondslagen dan die welke in het voorafgaande begrotingsjaar zijn toegepast. De reden van de verandering wordt in de toelichting op de balans uiteengezet. Tevens wordt inzicht gegeven in haar betekenis voor de financiële positie en voor de baten en de lasten aan de hand van aangepaste cijfers voor het begrotingsjaar of voor het voorafgaande begrotingsjaar.
3. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.
4. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder a, maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.
5. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder b, ten hoogste vijf jaar.
6. Voor bijdragen aan de activa in eigendom van derden, bedoeld in artikel 34, onderdeel c, is de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Artikel 65

1. Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.
2. Voorraden en deelnemingen worden tegen de marktwaarde gewaardeerd indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
3. Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling, indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde.

Bijlage 3: Bijlage 1 bij financiële verordening Gemeente Eindhoven 2020

Afschrijvingstermijnen gemeente Eindhoven per activasoort

Code	Omschrijving balanscode	Omschrijving soort activum	Levensduur Economisch nut	Levensduur Maatschappelijk nut	Toelichting
1000	Bijdragen aan activa in eigendom van derden (grond en terreinen)	Ondergrond Schoolgebouwen			Conform afschrijvingstermijn ondergrond in eigendom.
		Overig			Conform afschrijvingstermijn activa in eigendom.
1013	Machines, app, install (immat)	Divers	10-30		nvt
1101	Gronden en terreinen	Grond	Oneindig	Oneindig	Op grond wordt niet afgeschreven
		Voorzieningen aan parkeerterrein	20	20	Betreft openbare parkeerterreinen (omheiningen en blokkades)
		Voorzieningen aan overige terreinen	20-30	20-30	Voorzieningen aan / bij bedrijfsgebouwen zoals buitenverlichting, hekwerk, fietsenstallingen, beplanting *)
		Begraafplaatsen	50		Aanleg (niet ondergrond, op grond wordt niet afgeschreven)
1102	Grond erfpacht	Grond erfpacht	oneindig	oneindig	Op grond wordt niet afgeschreven
1107/1002	Gebouwen (mat / immat)	Gebouwen	50		Kantoor- en bedrijfsgebouwen, sporthallen, zwembaden en watersportaccommodaties, kunstijsbaan, parkeergarage, kleedlokalen. Niet de installaties en inrichting.
		Gebouwen van hout	15		Noodlokalen, houten units (houten noodlokalen: levensduur 15 jaar, subsidie rijk)
		Bio-massacentrale (niet zijnde gebouw)	20/10		Feitelijke levensduur afhankelijk van type *)
		Schoolgebouwen	20/ 50		Upgrade 20 jaar; transformatie en nieuwbouw 50 jaar
		Kwekerijen / kassen	25		
	Jongerencentra, jeugdhonken, gemeenschapshuizen	40			

EINDHOVEN

Code	Omschrijving balanscode	Omschrijving soort activum	Levensduur Economisch nut	Levensduur Maatschappelijk nut	Toelichting
		Voorzieningen aan gehuurde gebouwen	Max 25		Af te stemmen op de huurtermijn, maar niet langer dan 25 jaar. *)
		Verbouwingen	Max 25		Tenzij de verwachte levensduur of huurtermijn van het gebouw korter is: dan daaraan koppelen. *)
		Achterstallig onderhoud en saneringen, mits levensduur verlengend	Max 10	0	Achterstallig onderhoud in openbare ruimte mag niet worden geactiveerd *)
		Voegwerk	40		
		Daken, opstal, boeibord, kozijnen, verduurzamen.	15/40		Incidentele investeringen (daken, opstal, verduurzamen, boeibord, kozijnen). Afhankelijk materialen e.d.
1103	(EN) Grond en terr. (opb. met afschr.);	Sportparken	30/8-12		Kunstgras en all weatherbanen. Onderlaag 30 jaar en bovenlaag 8 t/m12 jaar. *)
			50		Tribune 50 jaar met renovatie na 25 jaar
			25		Kosten aanleg sportparken inclusief civiel technisch (park, verharding paden en riool plus alle velden, ondergrond)
			20/15		Hekwerken 20 jaar en overige voorzieningen 15 jaar.
			30/15		Verlichting: masten 30 jaar en armaturen 15 jaar
			15/20		Tennismuur, parkeergarage, rijwielstalling
		Overige cat.	25		Open hekken verzonken staal
			40		Centrale electr.voorz Collse Watermolen
			20		Led-verlichting
			15/40		Terreinvoorzieningen
1105	Woonruimten	Woningen	50		Alleen gebouw. Op grond wordt niet afgeschreven
1109	Grond- weg- en waterbouwkundige werken	Havens, kanalen	50		
		Rioleringen	60		
		Beschoeiing van metaal	80		

Code	Omschrijving balanscode	Omschrijving soort activum	Levensduur Economisch nut	Levensduur Maatschappelijk nut	Toelichting
		Winkelcentrum Woensel		25	Bestrating en verlichting
		Gebied binnen de ring		25	Bestrating en verlichting
1111	Vervoersmiddelen	Bedrijfswagens, tractie	7		Vrachtwagen, huisvuilwagen
		Personenauto's, bestelauto's	7		Dienstauto's
		Overige vervoersmiddelen	7		Aanhangwagens
		Postauto	7		
		Hoogwerker	10		
		Gladheidbestrijdingsmaterieel	10/20		Gladheid
1113	Machines, installaties, meubilair en gereedschappen	Installaties en inrichting van gebouwen	10-30		Verlichting, liften, centrale verwarming, installaties van bedrijfsgebouwen *)
		Inventaris en meubilair	Max 20		Voor scholen geldt de rijksnorm *)
		Machines	Max 15		Pompen, aggregaten, zaagmachines en compressen. Reprografie apparaten. *)
		Computer hardware, elektronische apparatuur	3		Hardware 3 jaar: (balie)printers en plotters, CPU's, laptops, tablets, aanvullende beveiligingsapparatuur, beeldschermen/displays
			4		Hardware 4 jaar: laptops (raad), tablets (raad) en vaste PC's
			5		Hardware 5 jaar: netwerkkapparatuur, printers/ multi-functionals, overige apparatuur (tenzij anders vermeld)
			6		Hardware 6 jaar: servers & storage, gewone beeldschermen.
			20/10/8		Overig: computerruimte bouwkundig 20 jaar; Noodstroom, blusinstallatie, airco 10 jaar; inrichting 8 jaar. Paspomaat. Dymanisch reizigers systeem,
		Computer software	3		Beveiligingssoftware

Code	Omschrijving balanscode	Omschrijving soort activum	Levensduur Economisch nut	Levensduur Maatschappelijk nut	Toelichting
			5		KA- en lokale PC-applicaties, virtualisatie software en overige procesapplicaties.
			7		Grote proces-software
		Infrastructuur	15/12		Glasvezel 15 jaar, overige kabels in en tussen gebouwen 12 jaar
		Telefonie	6		(server based) telefooncentrale, telefoontoestellen
		Speeltuinen (toestellen)	10		Zwembad op speelterrein 20 jaar
		Parkeermeters, parkeerautomaten	20		
		Containers (grof vuil standplaatsen)	10		
		Containers (ondergronds bij flats)	30/10/5		Buitenbak 30 jaar, binnenbak en opbouw 10 jaar, elektronica 5 jaar
		Zonnepanelen	15/20		Afhankelijk van type / plaatsing / e.d.
		Klein apparatuur	5/10		Brandmelders, couverteermachine
		Incidenteel	5/20		Afhankelijk van type investering, eenmalige zaken.
1310 (MN)	Beschoeiing	Overige beschoeiing		10	
1312 (MN)	Bruggen en viaducten	Bruggen en viaducten		80	
1314 (MN)	Verkeersinfrastructuur	Verkeersinfrastructuur		40	Wegen, bestrating, fietspaden, voetpaden
		Herinrichting centrumgebied		25	
1316 (MN)	Verkeersvoorzieningen	Verkeersvoorzieningen		20	Voorzieningen met uitzondering van verlichting. Bijv. drempels over middengeleiders
		Vorbereidingskosten HOV3		40	
1320 (MN)	Openbare verlichting	Openbare verlichting: kabels en masten		40	
		Openbare verlichting: armaturen en behuizing (evt. LED)		20	
		Roadmap licht, verlichting		10	
1322 (MN)	Voorzieningen in groen	Groenvoorzieningen		10	Parkmeubilair (o.a. banken en prullenbakken)

EINDHOVEN

Code	Omschrijving balanscode	Omschrijving soort activum	Levensduur Economisch nut	Levensduur Maatschappelijk nut	Toelichting
		Overig groen		15/25	Hekwerken, bruggen hout, aanleg, vergroening, groeiverbindingen, herinrichting en renovatie
		Groeninrichting		40	Bomen en parkrenovaties
1324 (MN)	Verkeersregelinstall	Verkeersregelinstallaties		8/15/30	Verkeersregeltoestel incl verkeerslantaarns en detectielussen 15 jaar; grondkabels en masten 30 jaar, switch 8 jaar
		VRI-voorzieningen en ict-oplossingen		20	
		Aanleg VRI		10	
1094 (MN)	Vorbereidingskosten		nvt	nvt	
1098	Gronden GB voorraad		nvt	nvt	
1099	Voorber. kn aankoop grond		nvt	nvt	
1100	Strategische grondverwerving		nvt	nvt	
1200 -	Deelnemingen meerderheid		nvt	nvt	
1202	Deelnemingen minderheids		nvt	nvt	
1210	Leningen ogv de ABW		nvt	nvt	
31308	Handelsportefeuille panden		nvt	nvt	

*) Voor elke nieuwe investering wordt de exacte afschrijvingstermijn vastgesteld.